

Γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής με θέμα «Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων»

COM(2010) 759 τελικό — 2010/0364 (COD)

(2011/C 218/24)

Εισηγητής: ο κ. Richard ADAMS

Το Συμβούλιο, στις 27 Ιανουαρίου 2011, και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις 18 Ιανουαρίου 2011, αποφάσισαν σύμφωνα με το άρθρο 43 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ζητήσουν τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την:

Πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων

COM(2010) 759 τελικό — 2010/0364 (COD).

Το ειδικευμένο τμήμα «Γεωργία, αγροτική ανάπτυξη και περιβάλλον», στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΕΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή του στις 6 Απριλίου 2011.

Κατά την 471η σύνοδο ολομέλειάς της, της 4ης και 5ης Μαΐου 2011 (συνεδρίαση της 4ης Μαΐου), η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 156 ψήφους υπέρ, 6 ψήφους κατά και 10 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση:

1. Συμπεράσματα και συστάσεις

1.1 Η ΕΟΚΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για το γεγονός ότι η Επιτροπή αξιοποιεί την αναθεώρηση αυτών των κανονισμών που επηρεάζονται από τη Συνθήκη της Λισαβώνας προκειμένου να συμπεριλάβει μέτρα απλούστευσης. Ωστόσο, τα εν λόγω σημεία απλούστευσης αφορούν κυρίως διοικητικά ζητήματα, ενώ υπάρχει ανάγκη να γίνουν οι κανονισμοί γενικώς πιο απλοί για τους γεωργούς και τους παραγωγούς βιολογικών προϊόντων.

1.2 Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι έχει παρουσιάσει αναλυτικά σχόλια σχετικά με τις επιπτώσεις της προσαρμογής ανατιθέμενων και εκτελεστικών εξουσιών της Επιτροπής στην πρόσφατη γνωμοδότησή της CESE 357/2011 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), και στην πρόταση αυτή εγκρίνει την προσέγγιση όσον αφορά αυτές τις εξουσίες, την οποία σκιαγραφεί η Επιτροπή.

1.3 Η ΕΟΚΕ θεωρεί ότι πρέπει να διατηρηθεί ο ρόλος των ομάδων που συμβουλευούν την Επιτροπή για την εφαρμογή των πράξεων· ιδίως πρέπει να διατηρηθεί η συνεισφορά των ΜΚΟ και των ενδιαφερόμενων φορέων.

1.4 Η ΕΟΚΕ προτείνει να χρησιμοποιείται διαφορετικό χρώμα για το νέο ενωσιακό λογότυπο βιολογικής παραγωγής στις περιπτώσεις κατά τις οποίες η επισήμανση αφορά βιολογικά προϊόντα προέλευσης εκτός ΕΕ.

2. Πλαίσιο της γνωμοδότησης

2.1 Η παρούσα γνωμοδότηση εξετάζει το COM(2010) 759, μια πρόταση κανονισμού που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων. Στόχος του εν λόγω κανονισμού είναι η προσαρμογή των εκτελεστικών εξουσιών της Επιτροπής που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβου-

λίου, που αφορά το ίδιο θέμα, στη διάκριση μεταξύ ανατιθέμενων και εκτελεστικών εξουσιών της Επιτροπής, η οποία θεσπίστηκε με τα άρθρα 290 και 291 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).

2.2 Τα άρθρα 290 και 291 της ΣΛΕΕ προβλέπουν τροποποιήσεις των διαδικασιών λήψης αποφάσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου όσον αφορά τους όρους για την εφαρμογή νομοθετικών πράξεων της ΕΕ.

2.3 Το μεγαλύτερο μέρος του κανονισμού αφορά ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις του προηγούμενου κανονισμού για την επισήμανση βιολογικών προϊόντων και ειδικότερα εισάγει επτά νέα άρθρα (38 α-ζ). Σε αυτά περιέχονται συγκεκριμένοι ορισμοί «που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής» όσον αφορά τις εκχωρούμενες αρμοδιότητες.

2.4 Τα συγκεκριμένα θέματα που καλύπτονται είναι οι κανόνες παραγωγής, π.χ. απαιτήσεις για τις επιχειρήσεις και την έγκριση των προϊόντων και ουσιών, το ενωσιακό λογότυπο βιολογικής παραγωγής και ζητήματα που αφορούν τα συστήματα ελέγχου, όπως είναι ο έλεγχος από φορείς και αρχές ελέγχου.

3. Ειδικές παρατηρήσεις

3.1 Παρά το γεγονός ότι ο εν λόγω κανονισμός έχει περιορισμένο πεδίο δράσης και είναι σε μεγάλο βαθμό τεχνικής φύσης, απαιτείται σύντομη επεξήγηση ώστε να γίνει κατανοητή η παρούσα κατάσταση σχετικά με την παραγωγή βιολογικών προϊόντων ως συνιστώσα της ΚΓΠ. Ο ορισμός της έννοιας «βιολογική» γεωργία καθιρώθηκε μόνον αφότου οι σύγχρονες γεωργικές μέθοδοι άρχισαν να αντικαθιστούν ευρέως τα παραδοσιακά συστήματα. Θεωρείται πλέον μορφή της γεωργίας, η οποία χρησιμοποιεί πρωτίστως την αμειψισπορά, τη χλωρή λίπανση, το προϊόν λιπασματοποίησης (κομπόστα) και τη βιολογική καταπολέμηση των παρασίτων για να

διατηρήσει την παραγωγικότητα του εδάφους και να ελέγξει τα παράσιτα. Στην εν λόγω μορφή γεωργίας αποκλείεται ή περιορίζεται αυστηρά η χρήση παρασκευασμένων λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων (στα οποία περιλαμβάνονται ζιζανιοκτόνα, εντομοκτόνα και μυκητοκτόνα), ρυθμιστικών της ανάπτυξης των φυτών, όπως οι ορμόνες, αντιβιοτικών κτηνοτροφίας, πρόσθετων ουσιών στα τρόφιμα και γενετικά τροποποιημένων οργανισμών.

3.2 Τα πρότυπα βιολογικής παραγωγής βασίστηκαν σε αρχές της οικολογίας, σε τοπικές, περιφερειακές και εθνικές παραδόσεις και, ως έναν βαθμό, σε φιλοσοφικές αξίες. Συνεπεία τούτου, πολλές διαφορετικές προσεγγίσεις αναπτύχθηκαν σε ολόκληρη την Ευρώπη. Στις αρχές της δεκαετίας του '70, λόγω του «εξευρωπαϊσμού» και της αύξησης του ενδιαφέροντος και της ζήτησης, οι πολυάριθμες εθνικές εθελοντικές οργανώσεις ελέγχου των βιολογικών προϊόντων άρχισαν να αναζητούν κοινά σημεία. Στη δεκαετία του '80, κατόπιν αιτημάτων των καταναλωτών, των καλλιεργητών, των μεταποιητών και των εμπόρων, η Επιτροπή ξεκίνησε εργασίες για την εναρμόνιση των κανόνων που αφορούν τη βιολογική παραγωγή στο πλαίσιο της ΚΓΠ. Αυτό οδήγησε στον κανονισμό για τα γεωργικά προϊόντα (1991) ⁽¹⁾ και για τα κτηνοτροφικά προϊόντα (1999) ⁽²⁾.

3.3 Ωστόσο, η συνεχιζόμενη ποικιλομορφία στη φιλοσοφία και την προσέγγιση των βιολογικών μεθόδων, σε συνδυασμό με την είσοδο παγκόσμιων παραγωγών στην αγορά, κατέστησε αναγκαία τη συνεχή προσαρμογή, τροποποίηση και εξέλιξη των κανονισμών της ΕΕ ⁽³⁾. Το πλέον πρόσφατο παράδειγμα ανάλογης εξέλιξης είναι η υιοθέτηση το 2010 νέου ευρωπαϊκού λογοτύπου βιολογικής παραγωγής και ενός συμπληρωματικού κανονισμού ⁽⁴⁾.

3.4 Επί του παρόντος οι κανονισμοί για τη βιολογική παραγωγή παρέχουν ενιαίο, βασικό πρότυπο για όλες τις επιχειρήσεις. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι το 5 % των γεωργικών εκτάσεων της ΕΕ χρησιμοποιείται για βιολογική παραγωγή και ότι το ύψος των πωλήσεων προϊόντων με βιολογική πιστοποίηση ⁽⁵⁾ ανέρχεται σε 18

εκατομμύρια EUR, η εν λόγω παραγωγή αποτελεί σημαντικό τμήμα της αγοράς. Η αναγνωρισμένη ιδιωτική σήμανση από εθνικούς φορείς ελέγχου μπορεί να γίνεται παράλληλα με τη σήμανση της ΕΕ και αυτό μπορεί να δηλώνει στους καταναλωτές ότι έχουν εφαρμοσθεί επιπρόσθετα κριτήρια. Η ΕΟΚΕ σημειώνει ότι ο παρών κανονισμός προτείνει τροποποιήσεις που αποσκοπούν στην απλούστευση της νομοθεσίας, οι οποίες είναι περιορισμένης εμβέλειας και τεχνικής φύσης.

3.5 Η ΕΟΚΕ έχει εκφράσει αναλυτικά τις απόψεις της για τις ευρύτερες συνέπειες των άρθρων 290 και 291 στην πρόσφατη γνωμοδότησή της CESE 357/2011 για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΙΤΑΑ).

3.6 Στην παρούσα περίπτωση και στο πλαίσιο της διαρκούς διαδικασίας που έχει ως στόχο να ενισχύσει τη ρύθμιση της βιολογικής παραγωγής, η ΕΟΚΕ εγκρίνει την προσέγγιση των ανατιθέμενων και εκτελεστικών εξουσιών, όπως περιγράφεται από την Επιτροπή στον προτεινόμενο κανονισμό. Ωστόσο, η ΕΟΚΕ επιθυμεί να επισημάνει τα ακόλουθα:

3.7 Ο ρόλος των ομάδων που συμβουλεύουν την Επιτροπή για τις εκτελεστικές πράξεις και ιδίως η συνεισφορά των ΜΚΟ και των ενδιαφερόμενων φορέων πρέπει να διατηρηθούν. Η παραγωγή και η εμπορική προώθηση βιολογικών προϊόντων εξακολουθούν να αποτελούν περίπλοκο κλάδο, ο οποίος θα ωφεληθεί από την ευρεία εκπροσώπηση συμφερόντων.

3.8 Η χρήση του νέου ενωσιακού λογοτύπου βιολογικής παραγωγής θα καταστεί υποχρεωτική κατά το προσεχές έτος. Η πρόταση να επεκταθεί η χρήση του σε προϊόντα τρίτων χωρών υπό ελεγχόμενες συνθήκες θα πρέπει να επανεξεταστεί. Επίσης, θα πρέπει να εξεταστεί η δυνατότητα χρήσης λογοτύπου που να διαφέρει ενδεχομένως χρωματικά για την επισήμανση προϊόντων που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ.

Βρυξέλλες, 4 Μαΐου 2011.

Ο Πρόεδρος
της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής
Staffan NILSSON

⁽¹⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91

⁽²⁾ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 1804/99

⁽³⁾ Η Διεθνής Ομοσπονδία Κινημάτων Βιολογικής Γεωργίας (IFOAM) περιλαμβάνει περισσότερα από 750 μέλη σε 115 χώρες.

⁽⁴⁾ Κανονισμός της Επιτροπής (ΕΕ) 271/2010

⁽⁵⁾ Τα στοιχεία αφορούν το 2009.